

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Samhällsbyggnadskontoret
Göran Bardun, Kommunekolog
goran.bardun@tyreso.se
+46 8578 29351

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2021-01-08

Sida
1 (4)
Diarienummer
KSM2021-2

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Uppdrag att ta fram beslutsunderlag för Barnsjöns naturreservat

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till hållbarhetsutskottet

- Kommundirektören ges i uppdrag att ta fram underlag för bildande av Barnsjöns naturreservat.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sara Kopparberg
Chef Samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Barnsjöområdet är beläget söder om Farmarstigen mellan Banstigen i norr och Gammelströmmen i söder. Området har mycket höga värden för naturskyddet och höga värden för friluftslivet. I kommunens översiktsplan är Barnsjöområdet utpekade som ett ekologiskt särskilt känsligt område med avseende på sjön och dess tillrinningsområde. I kommunens grönstrukturplan från 2014, ett underlag till översiktsplanen anges området ha värdefulla barr- och ädel-lövskogsområden. I översiktsplanen anges att området ska ges långsiktigt skydd som naturreservat. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför till hållbarhetsutskottet att kommundirektören ges i uppdrag att inleda arbetet med att ta fram underlag för bildande av Barnsjöns naturreservat.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget innebär att ta fram faktaunderlag till förslag för reservatsbeslut, samråda med berörda i området, utreda plan- och fastighetsförhållanden. Ta

fram förslag till avgränsning för naturreservatet. Vidare föreslå syfte, målsättning, föreskrifter och ta fram en skötselplan för naturområdet Barnsjön.

Barnsjöområdet är beläget söder om Farmarstigen mellan Banstigen i norr och Gammelströmmen i söder. Området är utpekad i kommunens översiktsplan (2017) att ha marker med höga natur- och friluftsvärden. En del av området, Barnsjön och dess tillrinningsområde är definierat vara ett ekologiskt särskilt känsligt område. I översiktsplanens underlag Grönstrukturplan för Tyresö (2014) anges hela området vara ett värdefullt barrskogsområde med inslag av värdefull ädellövskog.

Ett stort antal fynd av naturvårdsarter och rödlistade arter i Barnsjöområdet indikerar att området har höga naturvärden samt intakta biologiska miljöer med lång kontinuitet i markanvändningen.

Fakta om Barnsjöområdet

Naturen

Området omfattar knappt 100 hektar land och vatten. Terrängen är den på Södertörn dominerande sprickdalslandskapet, starkt kuperat med hållmarksplatåer och snäva dalgångsstråk. Markerna består till stor del av äldre hållmarkstallskog, en del frisk blåbärsgranskog, blandskog med inslag av ek, lind och hassel. Mindre sumpskogsområden, bryn och igenväxande gamla ängs- och hagmarker med större ekar.

Den varierade naturen i området hyser en mängd växt- och djurarter som har stort naturvärde och indikerar att en stor del av området har lång kontinuitet i markanvändningen. Även de gamla ängsmarkerna i områdets östra del håller höga värden i form av ängsväxter och insekter som behöver bättre anpassad hävd för att komma till sin potential.

Naturvärdena vid Barnsjöområdet är höga, med ekologiskt värdefulla skogliga strukturer (så som gamla träd, död ved i olika nedbrytningsstadier, flerskiktade skogsbestånd) och med arter som visar på en lång skoglig kontinuitet. Dessutom ingår skogen kring Barnsjön i ett naturligt grönt samband med de söderut sammanhängande skogarna i Tyresta naturreservat och nationalpark.

Friluftsliv

Området används i dag för olika slag av rekreativa verksamheter som vandring, bad, löpning, bär- och svampplockning, naturstudier, naturguidning och skidåkning. Delar av området används som målpunkt för skolor och förskolors utflykter och uteverksamhet. I området finns en kommunal badplats vid Barnsjön samt del av ett motionsspår för löpning och skidåkning.

Kulturhistoria

Marken har historiskt sett tillhört Kumla respektive Tyresögodsens men innehåller sedan 2001 av Tyresö kommun. I aktuellt naturområde har ingen större bebyggelse förekommit enligt tillgängliga historiska kartor. Ängsmarkerna vid Wättinge gårdsväg söder om Banstigen nyttjades fram till slutet av 1950-talet. Längs Wättinge gårdsväg stod uthus tillhörande Krusbodatorpet kvar till cirka 1960. I områdets sydvästra del angränsade området till Skälsåtra gårds marker och där i gränsområdet låg en backstuga under mitten av 1700-talet.

I området finns två större före detta fortifikationsverk som ingår i det så kallade Stockholms yttre fasta försvar och anlades kring tiden 1910 fram till och med första världskrigets slut.

Reservatsprocessen

Nedanstående punkter följer i stort kronologin för arbetet med att ta fram ett förslag till nytt naturreservat:

- Faktainsamling, inventeringar, fastighets- och planutredning.
- Informella samråd med berörda myndigheter, fastighetsgrannar, sakägare, innehavare av eventuella servitut, aktuella föreningar och företag.
- Utarbetande av förslag till beslut, syfte, föreskrifter, kartor och skötselplan för området.
- Inmätning av gränser för förslag till naturreservat.
- Presentation av förslag för hållbarhetsutskottet och beslut om att skicka ut förslaget på samråd till berörda instanser i enlighet med miljöbalken.
- Samråd med berörda parter. Samrådsmöte och dialog med berörda.
- Sammanställning av samrådssvar och bearbetning av reservatsförslaget.
- Presentation av färdigt förslag i hållbarhetsutskottet.
- Beslut om inrättande av naturreservatet i kommunfullmäktige.
- Kungörelse av beslut.
- Gränsutsättning och utmärkning av reservatets gränser.
- Geografiska data för naturreservatet till Naturvårdsverket, Lantmäteriet samt Länsstyrelsen.
- Åtgärder i samband med inrättandet av naturreservatet. Framtagande av informationsskyltar till entréer, eventuell upprustning av rastplats samt framtagande av information till webbplats och folder.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning

Med ovan beskrivning över områdets höga värden för natur, friluftsliv och utbildning är det förvaltningens bedömning att området har kvalitéer som berättigar att inrätta området till naturreservat. Kommunstyrelseförvaltningen

föreslår därför till hållbarhetsutskottet att kommundirektören ges i uppdrag att inleda arbetet med att ta fram underlag för bildande av Barnsjöns naturreservat.

Förslag till beslut finansieras med driftmedel och intern tid inom verksamhetsområde 10 Samhällsbyggnad.

En prövning av barnets bästa kommer att göras och redovisas i samband med att förslaget presenteras för hållbarhetsutskottet.